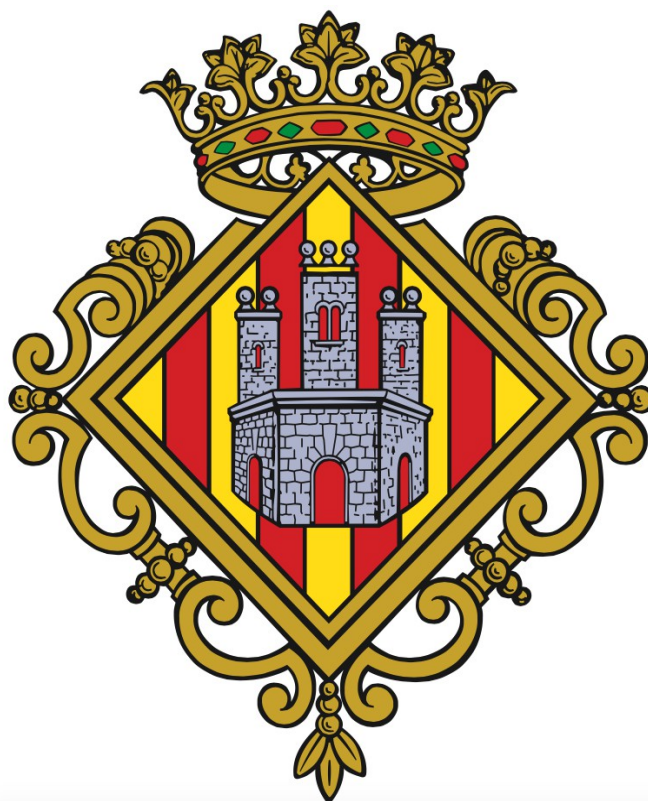

MEMÒRIA DE ALCALDIA

Pressupost 2017

AJUNTAMENT DE CASTELLÓ DE LA PLANA

MEMÒRIA DE L'ALCALDIA DEL PRESSUPOST 2017

UN PRESSUPOST PER A LA CIUTADANIA

El primer pressupost del Govern municipal de Castelló en el present mandat va assentar les bases del projecte de canvi sustentat en l'Acord del Grau. Els comptes de 2016 van concretar la reorientació de les prioritats polítiques del nou projecte polític, que té la seua principal raó de ser en les persones, en la conquesta de majors cotes de benestar per a la majoria, però, en especial, per als qui s'han vist colpejats per la crisi i necessiten la solidaritat de l'Administració per a eixir avant i aspirar a una vida digna.

El pressupost de 2017, serà el que permeta avançar en aqueix camí cap a un Castelló millor i amb més futur, el que consolidarà les accions del canvi i portarà a la ciutat cap a l'horitzó de progrés que totes i tots les ciutadanes i els ciutadans desitgem. És una tasca ambiciosa, no exempta de dificultats però també de molta il·lusió.

L'intens treball polític, en totes les àrees de la gestió municipal, ha permés concretar un alt percentatge dels compromisos polítics inclosos en el pacte de govern firmat entre PSPV-PSOE, Compromís i Castelló en Moviment. Així, cal destacar la iniciativa de foment de la inversió pública municipal, amb projectes valorats en quasi 20 milions d'euros en poc més d'un any. Més inversió en obra pública i, també, i de forma especial, més inversió en les persones, amb el desenvolupament de mesures de tipus social impulsades des del primer minut pel nou Govern municipal (protocol antidesnonaments, pla contra la pobresa energètica, increment de les ajudes socials...). L'ocupació i les polítiques socials han sigut dos de les claus de la nostra acció de govern i es reflectiran en el pressupost municipal de 2017 així com al llarg de la resta del mandat.

D'una banda, resulta una realitat inqüestionable que els municipis són l'administració pública més pròxima a la ciutadania, però també són l'administració que menys capacitat té per a regular els seus propis pressupostos i la seua política fiscal. En efecte, una part considerable de les finances dels governs locals està regulada per diferents lleis estatals i, per tant, no pot ser modificada particularment pels municipis, sinó pel Parlament espanyol. No obstant això, no ha d'esquivar-se la importància que tenen els pressupostos municipals com a instruments de planificació financera i econòmica per a la consecució dels objectius programàtics de cada corporació.

AJUNTAMENT DE CASTELLÓ DE LA PLANA

MEMÒRIA DE L'ALCALDIA DEL PRESSUPOST 2017

Es tracta d'uns pressupostos de creixement, que es justifiquen per la millora econòmica municipal i per la convicció que el pressupost és una ferramenta d'acció política i promoció econòmica dirigida a ampliar les oportunitats de la ciutadania.

L'Ajuntament, els organismes autònoms municipals i el Consorci del Pacte Local per l'Ocupació disposaran en 2017 de 172,5 milions d'euros, un 7,4% més que l'exercici anterior. Els patronats municipals tindran un reforç pressupostari notable. L'aportació a Esports creix un 6%, la de Festes, un 16,64%; i la de Turisme, un 26,11%. Uns percentatges que confirmen l'aposta del Govern municipal per l'impuls econòmic lligat a aquests àmbits de la gestió, que formen part de l'estratègia local de dinamització dels sectors clau per al desenvolupament de Castelló. Els increments són especialment significatius en àrees clau com a Benestar Social i Ocupació, amb un 10,38% i un 119,66%, respectivament, que deixen patent l'esforç inversor dirigit a millorar la qualitat de vida de les persones.

Els ingressos s'incrementen per la previsió d'una major recaptació fiscal, a pesar de l'aprovació d'una reforma de la tributació municipal, que conté la pujada experimentada en les dues últimes dècades, en les quals una vivenda mitjana ha arribat a triplicar el rebut per l'impost sobre béns immobles. La superior recaptació permetrà finançar el reforçament de les polítiques socials, el foment de l'ocupació i l'increment espectacular de les inversions reals, que pujaran en un 53,13% en aquest període. En especial, els projectes de transformació integral de la ciutat, com és el cas dels projectes finançats amb fons europeus.

AJUNTAMENT DE CASTELLÓ DE LA PLANA

MEMÒRIA DE L'ALCALDIA DEL PRESSUPOST 2017

LÍNIES BÀSIQUES DEL PRESSUPOST 2017

Els principis o línies bàsiques que han regit la confecció dels pressupostos de l'exercici 2017 i que han constituït una premissa ineludible per a aquesta corporació, han estat els següents:

- Un nou model de ciutat, d'acord amb la realitat econòmica i social, que es veurà plasmat en el nou Pla General de Castelló.
- La modernització de la gestió pública i l'aposta per la qualitat del servei públic local amb el suport de les noves tecnologies que suposarà una nova relació amb la ciutadania.
- Un nou temps per a l'economia i l'ocupació amb el desenvolupament de les accions del Pla Estratègic d'Ocupació consensuat amb els diferents agents socials.
- Una nova governança i orientació de la despesa social redundarà en benestar per a tothom.
- Unes finances sanejades, solidàries i sostenibles són l'eix fonamental per al desenvolupament de totes les polítiques municipals.
- Un verdader esforç inversor transformador de la ciutat i generador d'ocupació que serà reforçat amb fons europeus a través del projecte EDUSI

Un nou model de ciutat

Actualment les ciutats afronten nous desafiaments en una societat en continu canvi, cada vegada més globalitzada, que necessiten, per a afrontar la seua problemàtica, una via permanent de reflexió i pensament perquè la ciutat ja no sols és un nucli urbà on conviuen i es reben uns serveis, sinó que és molt més complexa, requereix idees i la seua posada en pràctica. La vida dels ciutadans dependrà hui i, el més important, en el futur, del model de ciutat que es planifique i es desenrotlle.

A partir d'un bon coneixement i comprensió de la seua situació, territori i població, els gestors de la ciutat hem de ser capaços de llançar una visió de futur àmpliament compartida que involucre els ciutadans, açò és, l'essència de qualsevol projecte estratègic,

AJUNTAMENT DE CASTELLÓ DE LA PLANA

MEMÒRIA DE L'ALCALDIA DEL PRESSUPOST 2017

de la planificació estratègica moderna que hem d'involucrar d'igual a igual el protagonisme de les polítiques socials, urbanístiques, territorials i econòmiques.

En aquesta planificació resulta de vital importància, a part de disposar d'una visió estratègica participada per tots (actuals representants polítics de tots els partits, tècnics municipals, empresaris, agents socials, col·lectius amb presència en la ciutat i, en general, ciutadans), tindre un Pla General aprovat i vigent per a 2017 que constituïska un document de consens, un projecte de tot Castelló al servei de la ciutadania: el Pla General haurà de definir el model de la ciutat, un model que aposte per un urbanisme per a les persones que fugint del mer desenvolupisme se centre en la millora urbana dels barris i dels districtes i que tendisca a consolidar i ampliar els serveis en zones ja edificades.

Una nova relació amb la ciutadania

Les noves organitzacions públiques han de ser més empàtiques i modernes en les seues relacions amb el ciutadà; reorganitzar-se i de vegades reconvertir-se internament. La societat demanda un Govern i una Administració oberta, intel·ligent, pensant, motivadora, flexible i adaptativa. I en aquesta direcció està apostant clarament l'actual equip de govern per al que necessita una ferramenta fonamental, en l'actualitat, com és l'administració electrònica: aquesta constitueix l'ús de les TIC en les Administracions Públiques, combinat amb canvis organitzatius i noves aptituds, a fi de millorar els serveis públics i els processos democràtics i reforçar el suport a les polítiques públiques.

La modernització administrativa representa, per tant, molt més que la simple aplicació de la tecnologia a la gestió local. Suposa replantejar totalment l'organització i el funcionament d'una entitat, amb el lloable fi de millorar-la. S'han de repassar per l'Ajuntament tots els tràmits per a configurar-los d'una manera més àgil i eficient, de cara al ciutadà i a la pròpia administració. En aquest sentit és la pedra angular del discurs modernitzador i fil conductor de tota la resta, sense oblidar per això que l'administració electrònica és un mitjà, no un fi en si mateixa. Evidentment la tecnologia té un paper molt important, però també ho té la redefinició dels processos, l'avaluació dels resultats, el mesurament, la qualitat del projecte i la bona gestió dels recursos humans. Es tracta, sens

AJUNTAMENT DE CASTELLÓ DE LA PLANA

MEMÒRIA DE L'ALCALDIA DEL PRESSUPOST 2017

dubte, d'un concepte multidisciplinari que comprén mesures integrals i transversals tendents a optimitzar l'organització municipal.

Un dels objectius fonamentals d'aquesta modernització administrativa és instaurar la cultura de la transparència, la rendició de comptes i la participació ciutadana en totes les fases de les polítiques públiques, deixant de ser una mera declaració d'intencions i convertint-se en una realitat en la gestió diària municipal i desenrotllant els mecanismes necessaris per a publicar de forma natural informació significativa, coherent, oportuna, de qualitat i útil per als ciutadans i ciutadanes.

L'Ajuntament de Castelló, amb un important esforç pressupostari continuarà aprofundint en modernització tecnològica: infraestructures i administració electrònica que han de ser part fonamental per a, d'una banda, construir els fonaments necessaris d'una administració més eficient i eficaç i, d'altra banda, i no per això menys important, ser un facilitador d'un canvi cultural en l'organització. Aquest canvi serà decisiu per a aconseguir un model d'administració innovador i al servei de la ciutadania.

Un nou temps per a l'economia i l'ocupació

La crisi econòmica, de la qual desgraciadament encara no hem eixit i estem vivint les seues conseqüències socials més terribles, ha de constituir una oportunitat per a aplicar polítiques que permeten tornar al camí del creixement econòmic d'una forma sostenible i sostinguda en el temps i que amb l'objectiu de fer de la nostra ciutat un territori socialment responsable reorienta a més les polítiques socials i educatives.

En termes macroeconòmics les dades podrien estar indicant, d'una forma certament il·lusòria, que s'ha eixit de la recessió, però de la crisi no eixirem fins que la recuperació es note en la qualitat de vida de totes i cadascuna de les famílies. Les dades de la desocupació constaten l'existència d'un poc menys de 16.000 persones excloses del mercat laboral, que aspiren a aconseguir un lloc de treball. Al gener de 2015 eren 19.070 les i els castellonencs sense ocupació. Les últimes estadístiques conegudes en el moment de l'elaboració d'aquesta memòria revelen una caiguda de la desocupació fins als 15.678 desempleats, açò és, un 17,79% menys.

AJUNTAMENT DE CASTELLÓ DE LA PLANA

MEMÒRIA DE L'ALCALDIA DEL PRESSUPOST 2017

La certesa que l'ocupació és la gran preocupació de la ciutadania obliga les administracions públiques a insistir en la inversió en aquest àmbit de la gestió. 2017 serà l'any en què es potenciaran les iniciatives desenrotllades en el primer tram del mandat, amb un pressupost superior als 4,5 milions d'euros, que finançaran les mesures promogudes des de la Regidoria d'Impuls de l'Activitat Econòmica per a incentivar la formació i la contractació de desempleats. Principalment, amb el desenvolupament del Pla Estratègic d'Ocupació, el primer amb què compte la ciutat, amb 56 accions dividides en set eixos d'actuació i la potenciació del Consorci Local per l'Ocupació, a què s'ha dotat novament amb pressupost propi.

Actuacions que constaten l'aposta ferma per la promoció de l'ocupació, el foment de l'emprenedorisme i el desenvolupament econòmic amb l'objectiu de potenciar l'ocupabilitat dels ciutadans i ciutadanes i aconseguir millorar la seua qualitat de vida. La prioritat de la ciutadania és l'ocupació i, per tant, també ho és, i l'ha de continuar sent, del seu Ajuntament.

Per a això, es fa necessari aprofundir en les polítiques d'ocupació, per tant en qualsevol altre cas, la pobresa social es perpetuarà. I en aquest aspecte aquesta corporació vol donar-li un valor fonamental a les polítiques socials i de creació d'ocupació que han de manifestar-se en un esforç pressupostari en el document de l'any 2017.

En aquest sentit el consell rector del Consorci del Pacte Local per l'Ocupació va aprovar, el 18 d'abril de 2016, el Pla Estratègic d'Ocupació, document que té com a objectiu diversificar l'economia i convertir la ciutat en un territori socialment responsable que genere oportunitats d'ocupació i d'activitat econòmica.

Aquest pla ambiciós en la seua redacció, amb més de 56 accions, ha de materialitzar-se de forma transversal en moltes de les actuacions que es recullen en el pròxim pressupost de l'any 2017 té les següents línies bàsiques d'actuació:

1. Orientació i formació laboral (observatori socioeconòmic).
2. Ocupació.
3. Autoocupació i projectes empresarials (empreniment).
4. Qualitat, innovació, sostenibilitat i responsabilitat social.
5. Seguiment i avaluació.

AJUNTAMENT DE CASTELLÓ DE LA PLANA

MEMÒRIA DE L'ALCALDIA DEL PRESSUPOST 2017

En matèria d'empreniment, el Pla Estratègic d'Ocupació de Castelló promou actuacions que doten de major solidesa a iniciatives empresarials a través del foment de la cultura emprenedora, la formació en autoocupació i empreniment, la informació i la facilitació durant les fases inicials i de consolidació de les iniciatives empresarials.

En els pròxims dotze mesos, es continuarà amb l'experiència pilot de crear una cooperativa d'emprenedors, la segona a Espanya, mitjançant un conveni de col·laboració amb la Federació de Cooperatives de Treball Associat (FEVECTA), que permetrà recolzar a l'emprenedor en la creació de la seua empresa, minimitzant els riscos i oferint tutorització de professionals i espais en el Viver d'Empreses Municipal.

La inserció en el mercat laboral, dins de l'eix d'actuació d'ocupació, requereix del disseny d'itineraris integrals, especialment en el cas dels col·lectius més desfavorits, amb programes que doten d'experiència professional les persones desempleades. Per a això, es posaran en marxa projectes de formació a la carta i a demanda del teixit empresarial es desenrotllaran cursos amb alta demanda d'inserció laboral.

Altres mesures inclouen el suport a projectes d'I+D+i, la formació i reciclatge sectorial, itineraris integrats per a col·lectius en risc d'exclusió social; impuls a plans d'ocupació, escoles de taller, tallers d'ocupació, cases d'ofici i el foment o promoció de l'economia social. És el cas dels projectes d'innovació social, com els de custòdia del territori, que contribueixen a la sostenibilitat mediambiental al mateix temps que generen llocs de treball en nous sectors d'activitat com és l'agricultura ecològica.

Cal destacar, especialment, els projectes de formació i qualificació Professional (tallers d'ocupació), mitjançant l'obtenció de certificats de professionalitat, que seran una ferramenta que permetrà als nostres ciutadans i ciutadanes estar millor preparats per a la incorporació al mercat de treball. Per a aquest 2017, i per primera vegada el Servei han aprovat a l'Ajuntament de Castelló dos tallers d'ocupació, amb una subvenció de quasi un milió d'euros, que permetran que 50 persones, a més de tindre un lloc de treball, es reciclen i actualitzen en les seues competències professionals, alhora que contribuiran a la rehabilitació de vivendes socials i edificis municipals, amb la qual cosa a més s'aconsegueix una actuació socialment responsable.

AJUNTAMENT DE CASTELLÓ DE LA PLANA

MEMÒRIA DE L'ALCALDIA DEL PRESSUPOST 2017

Un altre dels programes que reflecteixen el gir polític en matèria d'ocupació és el de Jornals de Vila, el primer pla d'ocupació finançat íntegrament per les arques municipals i que ha permès, durant l'any 2016 contractar a 43 persones. La primera edició del pla d'ocupació municipal suposarà una inversió d'un poc més de 700.000 euros entre 2016 i 2017. El Jornals de Vila II es reforçarà pressupostàriament per a consolidar-se com una ferramenta eficient i efectiva de foment i creació d'ocupació.

Aquesta ambiciosa estratègia d'ocupació continuarà tenint un marcat compromís social: es mantindrà la participació en xarxes de bones pràctiques en matèria de desenvolupament econòmic a nivell de tot el territori nacional, es duran a terme projectes per a potenciar el talent dels nostres ciutadans i ciutadanes i es realitzaran convenis per a la integració laboral de persones amb diversitat funcional.

El Pacte Local per l'Ocupació també exemplifica la nova política d'ocupació. La Regidoria d'Impuls de l'Activitat Econòmica va dotar al consorci d'un pressupost de 300.000 euros en 2016 després de tres exercicis consecutius amb pressupost zero i en 2017 aquesta quantitat s'augmentarà fins als 500.000 euros, que es destinaran a activar plans d'ocupació, d'un programa experimental, amb el teixit empresarial de Castelló, per a la generació de nous llocs de treball. A més, es bonificarà la contractació de persones per empreses d'economia social.

Un benestar per a totes i per a tots

La realitat econòmica d'un gran nombre de castellanencs no invita a l'optimisme. La desocupació, els índexs de pobresa, els problemes d'accés a la vivenda, la falta d'oportunitats i les polítiques insensibles del Govern central cap als qui menys tenen justifiquen la necessitat d'incrementar les inversions socials.

Per això, en l'àmbit de les polítiques socials l'equip de govern pretén, d'una banda, incrementar les polítiques de benestar social al mateix temps que reorientar-les per a fer-les més justes i eficaces. En aquesta línia d'actuació es potenciaran, entre altres, les següents polítiques que han tingut la seua plasmació econòmica en el pròxim pressupost:

AJUNTAMENT DE CASTELLÓ DE LA PLANA

MEMÒRIA DE L'ALCALDIA DEL PRESSUPOST 2017

- Incrementar les ajudes per a emergència social a fi de lluitar contra les borses de pobresa, augmentant de forma excepcional i justificada els períodes de concessió d'aquestes: s'ha de millorar la gestió dels serveis que es presten des de la delegació de Benestar Social i Dependència a partir del caràcter complementari de les competències de l'Administració municipal, no sols augmentant-los sinó també convertint els seus procediments en més àgils i eficients i implicant per a la seua major efectivitat al tercer sector, les organitzacions no governamentals. En definitiva es requereix en els temps actuals una nova governança de l'emergència social perquè, a partir d'una tramitació més eficient de les prestacions i una major dotació pressupostària, es puguen resoldre els problemes crònics de persones amb escassos ingressos i impossibilitat d'inserció laboral.
- Continuar amb les mesures de lluita contra la pobresa energètica assegurant a les persones més vulnerables residents en el terme municipal l'accés continuat al subministrament d'energia elèctrica, aigua i gas.
- Desenrotllar un Pla d'Inclusió Social i un Pla Integral per a Jòvens, adoptant mesures de prevenció sobre violència de gènere en el marc del Pla d'Igualtat.

Castelló necessita una nova política d'habitatge social que responga a les demandes de la ciutadania. En aquest sentit, les regidories de Vivenda i Benestar Social, han mancomunat esforços per a evitar que cap família es quede sense sostre com a conseqüència de desnonaments o desallotjaments.

L'Oficina de la Vivenda, creada com un instrument de suport del protocol antidesnonaments per a persones en risc d'exclusió social, ha complit amb el seu objectiu de proporcionar la informació necessària als qui s'han vist afectats per un llançament i també a aquells i aquelles que tenen un problema amb la seua vivenda. No obstant això, el departament han de ser reforçat amb recursos materials i humans per a assumir nous reptes de gestió amb què ajudar a pal·liar el gran drama social de la falta o pèrdua de vivenda. En aquest sentit, per a 2017 es pretén continuar impulsant una política municipal de vivenda que tindrà com principals accions:

- Oferir una primera porta d'accés a les possibles ajudes i orientacions en temes de vivenda.

AJUNTAMENT DE CASTELLÓ DE LA PLANA

MEMÒRIA DE L'ALCALDIA DEL PRESSUPOST 2017

- Atendre els problemes de la vivenda des dels diferents departaments municipals o serveis d'atenció al ciutadà.
- Fer emergir vivendes susceptibles de ser utilitzades com a vivendes socials, optimitzant l'ocupació del parc immobiliari vacant.
- Fomentar l'accés assequible a la vivenda, dinamitzant el mercat de lloguer.
- Incrementar l'oferta de vivendes de lloguer a preus moderats.

En 2017 s'obriran noves línies pressupostàries per a sufragar la gestió d'una borsa de vivenda per al lloguer social i per a ajudar al pagament de les hipoteques durant un termini determinat de temps, quan es produïsquen imprevistos o situacions sobrevingudes que impedisquen afrontar-lo. També s'han consignat fons per a un pla d'ajudes a la rehabilitació, en el qual, entre altres aspectes, es tindrà en compte la situació de vulnerabilitat de la unitat familiar.

Però aquest Govern municipal ha demostrat en la pràctica que l'obtenció de rendibilitat econòmica es pot conciliar amb els criteris socials. L'Ajuntament de Castelló va formalitzar 3 de novembre de 2016 la primera operació de tresoreria per import de 7.000.000 euros amb una entitat bancària en què s'inclouïa la valoració dels criteris socials.

A l'hora d'adjudicar aquesta operació, a més de valorar-se les condicions econòmiques més avantatjoses, s'han tingut en compte diversos criteris de caràcter social, com que l'entitat financera manifeste expressament assumir el compromís públic de no realitzar desallotjaments derivats dels procediments hipotecaris que determinen directament la pèrdua de la vivenda habitual de les persones que es troben en situació de risc d'exclusió social; que l'entitat manifeste el compromís de col·laborar amb l'Ajuntament en la posada a disposició de vivendes buides per a un ús social; i que l'entitat està acreditada com a membre d'alguna associació de banca ètica com FEBEA o Institute for Social Banking.

Aquesta experiència pionera demostra l'excel·lent gestió econòmica que s'està realitzant amb els diners públics de tots els castellonencs. Castelló ha sigut pionera a l'hora d'incloure la valoració de criteris socials en aquest tipus de contractes. Les institucions som les primeres que hem de donar exemple i hem de posar en valor i reconèixer les empreses

AJUNTAMENT DE CASTELLÓ DE LA PLANA

MEMÒRIA DE L'ALCALDIA DEL PRESSUPOST 2017

que són socialment responsables, al mateix temps que aconseguim el seu compromís per a millorar la qualitat de vida dels nostres ciutadans.

D'altra banda, aquesta corporació pretén, en un procés clarament innovador i pioner en l'àmbit local, implantar dins d'aquesta legislatura l'elaboració dels pressupostos municipals amb perspectiva de gènere, la qual cosa significa tindre en compte les necessitats i els desiguals punts de partida de dones i hòmens per a realitzar una distribució dels recursos públics compensatòria d'aquestes, introduint en els programes pressupostaris objectius i activitats que permeten reduir les inicials desigualtats. Suposa, en definitiva, l'elaboració d'un pressupost que possibilita l'eliminació o reducció de les bretxes de gènere, el canvi de les relacions de gènere i, amb això, l'èxit de la igualtat, orientant els recursos públics de manera que es distribuïsquen d'acord amb el punt de partida de cada grup de població.

L'aplicació pràctica de l'enfocament de gènere en els pressupostos municipals exigia elaborar, en primer lloc i amb caràcter previ, un plantejament estratègic i, amb això, una planificació a llarg termini en què havien d'intervindre diferents aspectes com la declaració de compromís i voluntat política que s'ha materialitzat en l'acord de la Junta de Govern Local de 3 de juny de 2016, la temporalització de la seua implantació en diverses fases, la formació a tot el personal municipal (que es va desenrotllar els dies 14 i 15 de juny de 2016) i la creació d'estructures d'impuls i coordinació del procés .

Unes finances sanes, solidàries i sostenibles

Ha d'assenyalar-se que el projecte de pressupostos per a l'any 2017 que es va a presentar al Ple de l'Ajuntament de Castelló complirà amb els objectius d'equilibri i estabilitat pressupostària disposats tant en la Llei Orgànica d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera com en el Pla d'Ajust aprovat per l'òrgan plenari el 30 de març de 2012. L'estabilitat, com a signe de solvència econòmic financera entre ingressos i despeses no financeres permet albirar una execució ajustada als principals indicadors pressupostaris fixats en la normativa vigent sobre sostenibilitat financera de les administracions públiques.

AJUNTAMENT DE CASTELLÓ DE LA PLANA

MEMÒRIA DE L'ALCALDIA DEL PRESSUPOST 2017

En l'esmentat context normatiu sobre l'exigència de sostenibilitat financera el pressupost de 2017 mantindrà la tendència general de contenció de la despesa corrent, amb l'excepció de les prioritats que aquesta corporació ha volgut reflectir en les polítiques socials i d'ocupació, i en els serveis públics considerats essencials per al millor benestar de la ciutadania.

El Govern municipal ha aprovat una primera reforma de la fiscalitat que va en la línia de la justícia social emanada de l'Acord del Grau. La revisió fiscal ha sigut fruit, per primera vegada, del treball conjunt dels grups polítics i preveu com una de les principals propostes la reducció del gravamen de l'Impost de Béns Immobles (IBI) a les famílies en un 5%, que passa així del 0,7875% al 0,7475%, el més davall dels tipus aplicats per l'Ajuntament de Castelló des de 2007. Una altra modificació plantejada és l'increment del tipus de l'IBI fins al 0,85 per al 5% dels immobles d'ús no residencial amb valors cadastrals més alts. Finalment, també s'augmenta el tipus de gravamen que ha de pagar el port en un 5,4%, passant del 0,8538% al 0,90%.

Amb aquestes decisions s'evitarà un augment de dos milions en la càrrega fiscal sobre les famílies, que és el que haurien pagat si s'haguera mantingut el coeficient aprovat en 2014 pel Govern anterior. Una mesura que es completarà en els primers dies de 2017 amb la sol·licitud al Ministeri d'Hisenda d'una nova ponència cadastral que adeqüe la valoració dels immobles de la ciutat a la realitat sorgida de la crisi. Els veïns i les veïnes de Castelló no poden continuar pagant imposats pels seus béns en virtut d'un valor fixat abans del col·lapse del mercat immobiliari.

Una altra mesura en què s'han depositat grans expectatives és l'impuls d'un pla biennal de control tributari que determinarà la creació del consell municipal d'inspecció, instrument imprescindible per a garantir el compliment de les normes tributàries, a fi que ningú contribuïska ni més ni menys del que li correspon al sosteniment dels serveis públics. També s'inclou la baixada del tipus de gravamen de rústica en un 25%, del 1,07 al 0,80%, en una aposta clara per incentivar la reconstrucció del cinturó agrícola que els anys de l'especulació salvatge van arruïnar.

La revisió incorpora una modificació de les bonificacions fiscals a les famílies nombroses, que tindrà un caràcter més progressiu, en incloure's tant el valor cadastral de

AJUNTAMENT DE CASTELLÓ DE LA PLANA

MEMÒRIA DE L'ALCALDIA DEL PRESSUPOST 2017

l'immoble com la renda familiar. D'aquesta manera, en funció dels ingressos de la família hi haurà cinc trams de bonificació entre el 12 i el 60%; i en funció del valor cadastral de l'immoble hi haurà altres quatre trams de bonificacions que oscil·laran entre el 12 i el 30%. De manera que la bonificació màxima que podrà tindre una família en l'IBI es mantindrà en un 90%. En el cas de les famílies nombroses amb algun membre en situació de dependència s'establirà el màxim de bonificació per renda, independentment del valor cadastral de la vivenda objecte de la bonificació.

Respecte a l'IBI també s'ha aprovat una bonificació del 30% per als immobles l'activitat de la qual declarada estiga relacionada amb la cultura, com una forma de compensar l'elevat IVA cultural establert pel Govern central. Es beneficiaran les galeries d'art, llibreries, sales de cine, teatres, sales de concerts i immobles destinats a la producció i representació cultural. Les ordenances fiscals inclouen també una bonificació del 30% en l'IBI als immobles destinats a ús social (cessió gratuïta o lloguer social a famílies en risc d'exclusió o en procés d'inclusió), després de la certificació de la Regidoria de Benestar Social.

El ple va traure avant una bonificació compresa entre un 10 i un 25% a totes les edificacions d'ús residencial en què s'hagen instal·lat sistemes per a l'aprofitament elèctric de l'energia provinent del sol. Aquesta bonificació s'aplicarà els 5 anys següents al de la finalització de la seua instal·lació, mantenint el caràcter progressiu atenent al Valor Cadastral de l'immoble.

En el cas de l'Impost de Construccions, Instal·lacions i Obres (ICIO), amb l'objectiu d'incentivar les obres de reforma d'immobles antics, es planteja la reducció del preu de quasi tots els mòduls adequant-los als preus actuals de mercat. Quant a l'Imposat per l'Increment del Valor dels Terrenys de Naturalesa Urbana (plusvàlua), en finalitzar al desembre de 2016 la bonificació del 40% en els valors cadastrals dels terrenys de naturalesa urbana que va aprovar El Govern central en 2012, l'Ajuntament, per a complir amb el seu compromís de contindre l'increment de la pressió fiscal dels mandats anteriors, ha aprovat nous tipus de gravamen que compensaran aquesta supressió.

La taxa de recollida de residus sòlids urbans preveu un lleuger increment mitjà que compensa en part la pujada en el cost del servei i que prendrà com a referència el valor

AJUNTAMENT DE CASTELLÓ DE LA PLANA

MEMÒRIA DE L'ALCALDIA DEL PRESSUPOST 2017

cadastral dels immobles. D'esta manera 35.000 vivendes amb un valor cadastral més davall no veuran incrementat el rebut del fem; les 35.000 amb majors valors cadastrals tindran una pujada en el seu rebut en 9,2 euros, i a les 17.500 vivendes restants, amb valors mitjans, els pujarà 4,61 euros el rebut.

També es preveu la creació d'un epígraf diferenciat per a les famílies en situació d'exclusió social. Així, només pagaran el 20% de la quota que haurien de pagar tenint en compte el valor cadastral de la seua vivenda. Per exemple, una família en risc d'exclusió social pagaria 18,42 euros a l'any enfront dels 92,10 euros de taxa normal. En el cas de les famílies nombroses també hi ha una bonificació del 15% de la taxa de residus a aquelles vivendes beneficiàries d'un 60% o més de bonificació per família nombrosa en l'IBI.

Verdader esforç inversor: el projecte EDUSI

El Govern municipal desenrotlla una política econòmica i pressupostària lògica, coherent, ordenada i sensata que es tradueix en la millora de la gestió per a reduir costos i destinar els diners al que verdaderament importa: el benestar col·lectiu.

La liquidació del pressupost 2015 va permetre tancar la comptabilitat de l'exercici amb un romanent de tresoreria per a despeses generals de 22.630.248 euros, el major en la història de l'Ajuntament. Unes xifres molt per damunt dels 4,5 milions registrats en 2014 i els 961.000 de l'any anterior. Dades que constaten que la política econòmica que se segueix des de juliol de 2015 és la que necessitava aquest Ajuntament i aquesta ciutat.

L'increment d'ingressos es va unir al retall de la despesa no prioritària, en un exercici d'austeritat màxima per a continuar en la línia del sanejament financer. L'Ajuntament va incrementar la recaptació inicialment prevista per l'IBI urbà, plusvàlua, participació en tributs de l'Estat, ICIO, llicències urbanístiques i concessions administratives. L'estalvi es va aconseguir en despeses financeres, interessos i amortitzacions, així com en despeses de personal.

Amb el superàvit aconseguit, es van destinar 5,3 milions d'euros a un matalaf financer que va permetre continuar rebaixant el període mitjà de pagament a proveïdors i reduir els diners que es demana als bancs en comptes de crèdits. Un altre propòsit

AJUNTAMENT DE CASTELLÓ DE LA PLANA

MEMÒRIA DE L'ALCALDIA DEL PRESSUPOST 2017

aconseguit va ser **amortitzar** deute per valor de 5,4 milions per a pagar menys interessos en 2017 i estabilitzar el deute municipal entorn dels 70 milions d'euros, la qual cosa deixa una ràtio d'endeutament sobre el 50%.

El **superàvit** va permetre destinar 8,7 milions d'euros a Inversions Financerament Sostenibles (IFS), destinades a desenrotllar projectes de millora de la ciutat, que, en definitiva, incrementarà la qualitat de vida dels ciutadans i les ciutadanes. En una primera fase es van aprovar 27 projectes per un import de 4,1 milions d'euro que s'agrupen en tres grans blocs: modernització de la gestió pública, preservació del patrimoni i aposta pel turisme i polítiques socials i medi ambient. Els projectes han sigut licitats i s'executaran en 2017.

Els projectes emmarcats en l'àmbit de la modernització de la gestió pública responen a l'aposta per la millora de la gestió per al ciutadà i la ciutadana a través d'un impuls a les noves tecnologies. Amb aquesta inversió es resoldran expedients amb major celeritat i també la concessió d'ajudes de manera més àgil.

Quant al bloc del patrimoni i l'aposta pel turisme, s'inclouen actuacions com la culminació de la restauració i consolidació del Castell Vell, la rehabilitació de les façanes del Palau Municipal, que en 2016 va celebrar el seu 300 aniversari. La posada en valor del patrimoni, en la que es va invertir un poc més d'un milió d'euros, suposa també una clara aposta per un turisme cultural i de qualitat.

Respecte a l'àmbit de les polítiques socials i el medi ambient, aquesta primera fase d'inversions sostenibles, va destacar l'impuls als horts socials amb la creació del nou hort d'en Riera, que permetrà dotar a Castelló d'un espai important d'escampament i formació en cultius per a ciutadans baix criteris d'integració social. A més, es va invertir en la millora de l'accessibilitat del pavelló Ciutat de Castelló i es continuarà amb el pla plurianual de condicionament de centres escolars públics, amb actuacions en el col·legi Censal i en el Carles Salvador.

Pel que fa a les inversions que s'incorporen al futur pressupost ascendeixen en total a 10.499.373 euros (capítols VI i VII). S'ha intentat, un exercici més, que els ajustos en els ingressos ordinaris afecten, com a mínim possible, a l'esforç inversor d'aquesta Corporació, el qual es finançarà, bàsicament, amb recursos ordinaris (4.403.373 euros) i

AJUNTAMENT DE CASTELLÓ DE LA PLANA

MEMÒRIA DE L'ALCALDIA DEL PRESSUPOST 2017

les subvencions de la Unió Europea i de la Generalitat Valenciana (2.330.000 euros). A continuació es destaquen algunes de les inversions previstes per a aquest exercici 2017:

PROJECTE	IMPORT
Promoció de modes de transport alternatius al motoritzat privat (EDUSI)	500.000
Protegir, fomentar i desenrotllar el patrimoni natural existent: espais naturals i zones verdes (EDUSI)	600.000
Consolidar la ciutat construïda (EDUSI)	500.000
Rehabilitació dels espais urbans degradats (EDUSI)	750.000
Foment de l'administració electrònica i de les TIC per a la gestió dels serveis municipals i promocionar el Govern Obert -Castelló Smart City (EDUSI)	600.000
Diversificació del teixit productiu amb iniciatives innovadores i activitats d'alt valor en el camp de la qualitat de vida (EDUSI)	350.000
Fomentar l'eficiència energètica i l'ús d'energies renovables en edificis i equipaments públics (EDUSI)	500.000
Pla de Reforma d'Espais Urbans	300.000
Pressupostos participatius	1.650.000
Projecte Primera Travessera (2a fase)	709.439
Millores en el cementeri municipal	170.000
Projectes sostenibles i millores en espais públics	200.000
Pla de millora del parc del Pinar	100.000
Rehabilitació del refugi de la plaça Tetuan	100.000
Ajudes a la rehabilitació de vivenda	200.000
TOTAL	7.229.439

Especialment significatiu continua resultant la potenciació en el capítol d'Inversions dels pressupostos participatius: Castelló de la Plana és una ciutat madura, amb un teixit associatiu fort, cohesionat i representatiu de les necessitats i dinamisme de la ciutadania castellonenca.

D'altra banda, resulta rellevant assenyalar que l'Ajuntament de Castelló ha rebut un ajuda comunitària dels Fons Feder de 10.100.000 milions d'euros per a impulsar una Estratègia de desenvolupament Urbà Sostenible Integrat, coneguda per les sigles EDUSI, que implicarà haver d'aportar la mateixa quantitat per part del consistori. Es tracta d'un

AJUNTAMENT DE CASTELLÓ DE LA PLANA

MEMÒRIA DE L'ALCALDIA DEL PRESSUPOST 2017

---

gran èxit per a tota la ciutat perquè permetrà activar un gran projecte de transformació que ajudarà a modernitzar Castelló.

Les accions relacionades amb la sostenibilitat ambiental i la inclusió social coparan el 70% de la inversió del projecte, finançat amb la major injecció de fons europeus en la història de Castelló i que suposarà una inversió global de 20,2 milions d'euros en els pròxims anys. Una estratègia pensada per a desenrotllar accions transversals en la ciutat i implantar una nova manera d'entendre la intervenció en l'espai públic, en la qual prevalen els criteris ambientals i socials.

La iniciativa EDUSI inclou quatre objectius temàtics: millorar l'ús i la qualitat de les tecnologies de la informació i de la comunicació, afavorir la transició a una economia baixa en tots els sectors, promoure l'eficiència dels recursos i promoure la inclusió social i lluitar contra la pobresa.

Aquests objectius es concreten en set línies d'actuació que són les que incideixen en la sostenibilitat i la inclusió social, entre altres àrees. En aquest sentit, s'actuarà en la promoció de maneres de transport alternatius al motoritzat privat, amb una inversió assignada de 2,2 milions. També es preveu una inversió per al foment de l'eficiència energètica i l'ús d'energies renovables en edificis i equipaments públics.

La tercera de les línies d'actuació que se centren en aquest àmbit es refereix a la protecció del patrimoni natural amb inversions per a espais naturals, recuperació de zones verdes degradades i el desenvolupament de corredors verds.

Respecte a la inclusió social, l'EDUSI aborda aquest àmbit des d'una perspectiva urbanística, en la rehabilitació d'espais urbans degradats amb accions que garantiscen un desenvolupament integrador i que assegure la qualitat de vida dels habitants de l'àrea urbana. A més, també es preveu impulsar la diversificació del teixit productiu amb iniciatives innovadores i activitats d'alt valor en el camp de la qualitat de vida per al foment de l'economia social.

Les altres dues línies d'actuació de l'estratègia EDUSI se centren en la consolidació de la ciutat construïda. Aquesta línia es preveuen actuacions de rehabilitació i revitalització de barris de la segona mitat del segle XX.

AJUNTAMENT DE CASTELLÓ DE LA PLANA

MEMÒRIA DE L'ALCALDIA DEL PRESSUPOST 2017

Finalment, també es preveu com a eix d'acció el foment de l'administració electrònica i les TIC per a la gestió dels serveis municipals, promocionar el Govern Obert i avançar cap a una Smart City.

A partir d'ara, l'Ajuntament de Castelló assumeix el desafiament d'impulsar i desenrotllar el projecte, una tasca en la qual esperem comptar amb l'impuls institucional de la Generalitat i la Diputació.

CONCLUSIONS

El pressupost de Castelló per a 2017 és un pressupost expansiu, que incrementa els ingressos i les despeses en un 7,4% per a consolidar i impulsar el programa de govern substanciat en el Pacte del Grau. Rescat ciutadà, solidaritat i promoció econòmica són els eixos que defineixen un projecte amb vocació de canvi. És un projecte de transformació dirigit a millorar la qualitat de vida de la ciutadania, que busca tendir la mà a les persones més vulnerables i oferir una col·laboració al desenvolupament a l'economia productiva. Aquest afany pel progrés té la seua plasmació en l'increment pressupostari de les àrees essencials del Govern municipal: Benestar Social (10,38%) i Ocupació (119,66%), per a ser solidaris amb els qui ho necessiten; i el capítol d'Inversions (53,13%), amb l'objectiu d'ajudar les empreses i els treballadors i treballadores a tindre un millor futur. L'increment de l'aportació als organismes autònoms va en aquesta mateixa línia. Especialment significativa és l'aposta pel turisme, amb una pujada destacada del 26,11%.

El Govern municipal té la convicció que el pressupost és una ferramenta bàsica per a dinamitzar l'economia. Totes les àrees de la gestió municipal tenen el compromís d'orientar els esforços a la inversió solidària i generadora d'oportunitats. 2017 serà un any en què es concretaran les polítiques iniciades l'any anterior i veuran la llum projectes emblemàtics, com l'EDUSI, que promou accions innovadores en l'urbanisme, la modernització tecnològica dels serveis públics, el foment de la inclusió social i l'impuls a l'eficiència energètica. El finançament europeu, amb una ajuda de 10,1 milions d'euros, serà decisiva per a aconseguir aquest objectiu i forma part del full de ruta del finançament municipal.

AJUNTAMENT DE CASTELLÓ DE LA PLANA

MEMÒRIA DE L'ALCALDIA DEL PRESSUPOST 2017

El sanejament financer, la reforma fiscal i la sostenibilitat pressupostària són criteris que han definit l'elaboració dels comptes públics. Estem davant d'uns pressupostos que, des de la prudència i el realisme financer, es constituïran en el motor del verdader canvi social de Castelló, amb polítiques d'ocupació, territori sostenible, innovació i reactivació econòmica dirigides a reduir la desigualtat social i propiciar el benestar públic de tota la ciutadania.

Castelló, 1 de desembre de 2016

L'alcaldessa

Amparo Marco Gual